

לכבוד :

שר הביטחון, ח"כ יואב גלנט
שר הפנים, ח"כ משה ארבל
ראש המטה הכללי, רא"ל הרצי הלוי

הנדון: מיצוי הליכים בטרם עתירה לבג"ץ בעניין הימנעות גורמי הביטחון מהעברת מידע

אשר נדרש לשם יישומו של ה"חוק לשלילת מעמד וגירוש מחבלים"

[סימוכין: בהמשך למכתבו של ח"כ עמית הלוי לשר הביטחון מיום 2.6.2024]

1. מכובדי, הריני פונה אליכם במכתב זה בשם מרשי, חבר ועדת חוץ וביטחון - ח"כ עמית הלוי.
2. מכתב זה מהווה ניסיון אחרון להביא ליישומו של החוק לביטול אזרחותו או תושבותו של פעיל טרור שמקבל תגמול עבור ביצוע מעשה הטרור (תיקוני חקיקה), התשפ"ג-2023 (להלן: "החוק").¹
3. ככל שניסיון זה ייכשל יאלץ מרשי לפנות בעתירה לבג"ץ בבקשה לסעד בדמות צו שיורה על העברת המידע לשם קיום החוק. יש לציין כי צו המורה בשעת מלחמה ליישם חוק אשר נועד להיאבק בטרור יהיה צו מביך במיוחד. וכי נדרש צו שיפוטי כדי שזרועות הרשות המבצעת יקיימו את החוק? וכי נדרש צו שיפוטי כדי ליישם חוק שנאבק בטרור?
4. אלא שאם לא תיוותר ברירה בידי פרלמנטר שמפקח על הרשות המבצעת – גם כלי זה יינקט על מנת להטיל את מרות החוק, ובכך את מרות האזרחים שולחי המחוקקים, על זרועות המנהל.
5. החוק אושר בקריאה שנייה ושלישית במליאת הכנסת ביום 15.2.2023.
6. החוק זכה לרוב מרשים של 95 תומכים מקרב חברי הכנסת. לא בכל יום כותלי משכן הכנסת עדים לקונצנזוס ציוני כה רחב.
7. סעיף 1 לחוק, סעיף המטרה, קובע כהאי לישנא:

"מטרת חוק זה היא לקבוע הליך ייעודי לביטול האזרחות או הרישיון לשיבת קבע בישראל והרחקתו מישראל של מי שנדון למאסר בפועל בעקבות הרשעה בביצוע מעשה טרור והוכח שהוא מקבל תגמול בעד מעשה הטרור מהרשות הפלסטינית או מטעמה;

¹ ספר החוקים 3024, עמ' 54, מיום 19/02/2023.

נסיבות כאמור מעידות על השתייכותו של אותו אדם לרשות הפלסטינית שמעשיה מביאים לכך שאדם כאמור הוא חלק ממנה ומצדיקות את ניתוק זיקתו לישראל והרחקתו לשטחי הרשות הפלסטינית".

8. במילים פשוטות החוק סולל את הדרך לשלילת מעמד ממחבלים ישראלים שהורשעו בביצוע מעשה טרור ונדונו לעונש מאסר – וזאת אם הוכח שהם קיבלו תגמול מהרשות הפלסטינית בעד מעשיהם (להלן: "תגמולי הרש"פ").
9. ודאי ישאל השואל - מדוע מלכתחילה היה צורך בחוק זה לאור העובדה שהן חוק האזרחות, תשי"ב-1953 והן חוק הכניסה, תשי"ב-1952 הסדירו מאז ומעולם את סמכותו של שר הפנים לשלול מעמד ממחבלים?
10. אלא שלאורך השנים רצף התערבויות משפטיות ושיפוטיות רוקנו את החקיקה ואת סמכויות שר הפנים מתוכן ובכך סיכלו שוב ושוב את יישומו האפקטיבי של מנגנון שלילת המעמד ממחבלים.
11. דיי בהקשר זה להפנות לציוני הדרך הבאים:

א. פסק הדין בעניין בג"ץ 7803/06 ח'אלד אבו ערפה נ' שר הפנים (נבו 13.9.2017) ניתן למעלה מעשור מאז הוגשה העתירה. בפרק הזמן הזה כל שלילות המעמד עליהן החליטו שרי הפנים המתחלפים הוקפאו ויישומן לא התאפשר. לבסוף פסק הדין קבע בדעת רוב כי על אף לשונו המפורשת של סעיף 11 לחוק הכניסה אשר מסמיך את שר הפנים לשלול רישיון ישיבה בארץ על פי שיקול דעתו, אין לראות בכך הסמכה מפורשת מספיק כדי לשלול מעמד בעילת "הפרת אמונים" מצד תושבי ירושלים אשר הצטרפו לארגון הטרור הרצחני "חמאס" ואף התמודדו ברשימותיו לפרלמנט הפלסטיני. ונדרשת, כך על פי פסיקת בג"ץ שם, חקיקה ראשית ייעודית לשם כך.

ב. כמענה לבג"ץ "אבו ערפה", המתואר לעיל, המחוקק החליט לתת לכך מענה מקיף. ביום 11.3.2018 פורסם ברשומות חוק ביטול רישיון לישיבת קבע בשל הפרת אמונים (תיקון מס' 30) תשע"ח-2018 אשר עיגן בסעיף 11א לחוק הכניסה את הליך שלילת המעמד ממחבלים בעילת "הפרת אמונים". בישיבת מליאת הכנסת מיום 7.3.2018 בה אושר החוק אמרה ח"כ דאז ענת ברקו כך:

"...ולגבי הבג"ץ, זה גם היה עוד בג"ץ מיותר, ששלח אותנו לעוד חקיקה מיותרת, כי אם אנשים שהם במוצהר חברי פרלמנט של החמאס, במוצהר נושאי תפקיד בארגון שמוכר

² ספר החוקים 2698, עמ' 228, מיום 11/03/2018.

כארגון טרור, אי-אפשר לשלול מהם תושבות, אז ממי כן? ממי כן אפשר לשלול תושבות? אני חושבת שהחוק הזה התבקש, כי אין ברירה אחרת, כי מה שלקח 11 שנה להחליט בבג"ץ – וזו ההחלטה של עוד חקיקה, זה מקרה שאפשר היה לוותר עליו ולומר: מי שמכוון לכיוונה של מדינת ישראל, חותר תחת קיומה ומנסה לפגוע בה וחבר בארגון טרור, לא יהיה תושב במדינת ישראל ולא ייהנה מפירוטה³.

ג. ביום 7.12.2015 שר הפנים (דאז) סילבן שלום החליט ליישם את ההוראה שמאפשרת במסגרת חוק האזרחות שלילת מעמד אזרחי בעילת הפרת אמונים – ושלל את מעמדו של המחבל מחמד מפארגיה. מפארגיה הניח בשנת 2012 מטען חבלה באוטובוס בתל אביב. 24 ישראלים נפצעו, בהם פצועים קשה. אלא שבמסגרת ענמ"א 39716-12-15 שר הפנים נ' מחמד מפארגיה (אסיר) (נבו 17.6.2018) שופטת בית המשפט המחוזי ורדה מרוז דחתה את בקשתו של שר הפנים לשלול את אזרחותו של מפארגיה. פסק הדין קבע שתי קביעות עיקריות. ראשית, כי "במדד מעשי הטרור – אשר רובם ככולם אכזריים ונפשעים – אין מעשה הטרור שביצע המשיב, על אף חומרתו, חריג או קיצוני" ולפיכך השר לא ביסס מדוע אינו שולל מעמד ממחבלים אחרים חמורים ממנו. ושנית, שגם אם המדינה תעניק למחבל חלף אזרחותו רישיון ישיבת ארעי (א/5), אשר חידושו מדי שנה מותנה בשיקול דעתו של שר הפנים, הרי שיש בכך "פגיעה מהותית בזכות יסוד של המשיב, שאין לאפשרה". לאור הקביעות הרדיקליות של פסק הדין המדינה ערערה עליו ומיד תובא הכרעת בית המשפט העליון. אך חשוב לעמוד על קביעות פסק הדין הזה כדי להבין את ההקשר. כאן נקבע כי ישנן שתי בעיות חוקתיות בהקשר ליישום שלילת אזרחות:

1. שאלת ה"שוויון" בין הפרטים בקבוצת המחבלים, ממש כך. כלומר, כך על פי הש' מרוז שם, לא ניתן לשלול מעמד ממחבל שהניח מטען חבלה באוטובוס בתל-אביב ופצע 24 ישראלים משום שישנם מחבלים אחרים שפעולתם הובילה לרציחתם **בפועל** של ישראלים וטרם ננקט בעניינם הליך שלילת מעמד.
2. שאלת **המעמד החלופי** שיינתן להם. שר הפנים (דאז) התחייב להעניק למחבל רישיון א/5 אשר מקנה זכויות סוציאליות מלאות והוא דורש הארכה שנתית. גם מעמד זה נתפס כפגיעה בלתי חוקתית בזכויות היסוד של המחבל.

³ https://fs.knesset.gov.il/20/Plenum/20_ptm_490746.doc

ד. ביום 27.3.2019 נשלחה לשר הפנים (דאז) אריה דרעי חוות הדעת של היועץ המשפטי לממשלה (דאז) ד"ר מנדלבלט (מס' מסמך: 004-99-2019-006589). במסגרת חוות דעת זו נקבע כי בהתאם לעמדה העקבית של היועץ המשפטי לממשלה יש להעניק למחבלים רישיון א/5 חלף מעמדם שנשלל. וכי יש להמתין עם שלילת מעמד מסוימות עד לעיצוב "אמות מידה עקרוניות" בעניין מטעם היועץ המשפטי לממשלה. יובהר שוב, רישיון א/5 מקנה, בפועל, את כל הזכויות האזרחיות והסוציאליות למעט זכות ההצבעה. בעוד שהמחוקק, בדגש על תיקון 30 לחוק הכניסה, ביקש במפורש לשלול מהמחבלים את זכויותיהם הסוציאליות.

ה. ביום 10.9.2020 צוות בראשות המשנה ליועמ"ש (דאז) דינה זילבר, גיבש מסמך "אמות מידה" אשר עוטר בכותרת "ליווי ובחינת בקשות לביטול מעמד קבע מחמת הפרת אמונים". במסגרת זו נקבעו ה"שיקולים הרלוונטיים" להפעלת סמכות שר הפנים בסוגיית שלילת מעמד ממחבלים: מידת החומרה של הפעולה; מימד הנזק בפועל; מידת הניצול של המעמד לביצוע הפעולה; מעמדו של האדם בארגון הטרור; חלוף הזמן; קיומו או היעדרו של מעמד חלופי; גיל וקרבה לגיל קטינות; חרטה; פעולות נוספות שנעשו בעניין המחבל. הייעוץ המשפטי לממשלה נכנס בנעלי המחוקק, או לכל הפחות מחוקק המשנה, וקבע גדרות וסלל נתיבים להפעלת שיקול הדעת שהקנה המחוקק לשר הפנים במאבק בטרור. וזאת ללא כל הסמכה או סמכות. יתירה מכך – אמות המידה הללו נשמרו בסוד ולא פורסמו לציבור מעולם. הן פורסמו לבסוף רק במסגרת תחקיר עיתונאי.⁴

ו. במסגרת ע"מ 8277/17 **עלאא זיוד נ' שר הפנים** (נבו 21.7.2022) בית המשפט העליון קבע (בין היתר בערעורו של מחמד מפארגיה שנידון לעיל) כי הוראות החוק בעניין שלילת המעמד ממחבלים חוקתיות בשני תנאים עיקריים: א. ניתן למחבל מעמד א/5 חלף מעמדו שנשלל. ב. המדינה תתחייב מראש כי תאריך עד אין קץ רישיון זה ולא תותיר באוויר את האיום שכרוך בהארכתו השנתית של הרישיון. בכך העניק בית המשפט העליון גושפנקא סופית לעמדת היועץ המשפטי לממשלה לפיה על אף כוונתו המפורשת של המחוקק לשלול מעמד ממחבלים בדרך שתמנע מהם זכויות סוציאליות, למעשה בדרך ייעוצית ובדרך שיפוטית נכפה על המדינה לספק זכויות סוציאליות מלאות למחבלים. וזאת לאחר שתיקוני חקיקה מפורשים נערכו כדי לשלול זכויות סוציאליות אלו מהמחבלים.

ז. עוד יש לציין כי במסגרת תיקון 30 לחוק הכניסה, שתואר לעיל, נציגי היועץ המשפטי לממשלה התעקשו להתנות את הפעלת החוק בהסכמת היועץ המשפטי לממשלה. עוד נטען בדיון ע"י נציגותו

⁴ <https://www.maariv.co.il/journalists/Article-798872>

עו"ד שטרנברג כי אם לא תעוגן במפורש בנוסח החוק החובה לקבל את הסכמתו הרי שיהיה בכך קושי "חוקתי". המחוקק סירב לעגן בחקיקה הכפפה של שיקול הדעת המיניסטרילי ליועץ המשפטי לממשלה ואכן עניין זה לא מופיע בחוק הכניסה. על אף זאת היועץ המשפטי לממשלה דרש משר הפנים (דאז) אריה דרעי להביא החלטות מעין אלו לאישורו והשר (דאז) דרעי אף התחייב לעשות זאת במכתב מיום 22.8.2018 בזו הלשון: "...אף שוועדת הפנים הורידה את הדרישה לקבלת הסכמת היועץ המשפטי לממשלה, והכנסת קיבלה עמדתו זו.... ולאחר מכן הודעתי כי אמשיך לפנות ולקבל את הסכמת היועץ המשפטי לממשלה בבקשות לביטול תושבות בשל הפרת אמונים".

12. לאור כל האמור עד כה, התכנס המחוקק וביקש לשים קץ למסכת התלאות שעבר על הרצון האזרחי הישראלי להיאבק באופן אפקטיבי בטרור.

13. כאמור, החוק לביטול אזרחותו או תושבותו של פעיל טרור שמקבל תגמול עבור ביצוע מעשה הטרור (תיקוני חקיקה), התשפ"ג-2023 אושר בקריאה שנייה ושלישית במליאת הכנסת ביום 15.2.2023 ועבר ברוב מרשים של 95 תומכים מקרב חברי הכנסת. קונצנזוס ציוני רחב, מקיר אל קיר.

14. החוק פותר את ה"בעיות", לכאורה, שכרוכות בשאלת המעמד החלופי שיינתן למחבלים וכן ממילא את שאלת הזכויות הסוציאליות וכן את שאלת רכישת המעמד במקום אחר.

15. המחוקק הכריע דקלרטיבית ונורמטיבית כי מחבל שמקבל תגמולים מהרשות הפלסטינית על מעשה הטרור שביצע יוצר בכך זיקה חזקה לרשות הפלסטינית וכי המחבל מצהיר על עצמו כי באפשרותו לרכוש מעמד בטוחה. על כך אין שום חובה על מדינה ישראל להעניק מעמד חלופי למחבל שהסכים לקבל שכר מישות זרה ועוינת על רצח אזרחיה.

16. עמדה זו אף נשענת על יסודות עובדתיים איתנים היות שכל מחבל שמקבל את אותם תגמולי רש"פ אף מקבל הבטחה למשרה במשרדי הרש"פ עם שחרורו. וכי יש זיקה חזקה מזו? וכי יש "אפשרות לרכוש מעמד במקום אחר" חזקה מזו? והדברים פשוטים ובהירים.

17. אלא שעל מנת ליישם את החוק יש לבסס, מבחינה מנהלית, שני רכיבים עובדתיים:

א. המחבל הורשע בעבירת טרור – לשם כך נדרשת רשימת המורשעים בטרור.

ב. המחבל קיבל תגמול כספי מהרשות הפלסטינית – לשם כך נדרשת רשימת מקבלי תגמולי הרש"פ.

18. מהמידע שעומד בפני ח"כ הלוי, כפי שעלה בוועדות הכנסת השונות שישבו על מדוכת יישום החוק - התקבלה רשימה ראשונית של מורשעים בעבירות טרור משירות בתי הסוהר (שב"ס), אך זו הייתה חלקית בלבד.
19. רמ"ט שר הפנים הגיש בקשה רשמית להשגת מידע מלא ומקיף יותר מאת השב"ס. ואכן מידע נרחב יותר הגיע אליו ונמצא ברשות משרד הפנים.
20. עם זאת לפי דברי נציגת שב"ס בדיונים המידע אינו כולל מורשעי טרור לפני שנת 2016 שכן יש קושי בהפקת המידע.
21. לגבי הרכיב השני, מידע בדבר מקבלי תגמולי הרש"פ, נדמה שיש בפנינו כמעט סרבנות שקטה מצד המערכות השונות והמידע לא מועבר. ובכך, יישום החקיקה, בסוגיה רגישה של מאבק בטרור, מסוכל בידי גורמים עלומים בשעת מלחמה.
22. ראשית לעובדות - המידע מצוי בידי צה"ל לכל הפחות מדצמבר 2023.
23. ועדת הכנסת קיימה שלש ישיבות חסויות ועוד כמה ישיבות לא פורמליות, בהן הועלתה הדרישה להעברת המידע הנחוץ מצה"ל לשר הפנים, אך ללא הועיל.
24. רמ"ט שר הפנים פנה מספר פעמים לראש השב"כ ולרמ"ט ראש השב"כ בבקשה לסיוע בהשגת המידע. הם הפנו אותו למפקד 8200, אך גם פנייה זו לא הניבה תוצאות.
25. הוועדה התכנסה פעמיים נוספות, כאשר בכל פעם הצדדים השונים, בעיקר צה"ל והשב"כ הטילו את האחריות זה על זה.
26. בישיבת ועדת חוץ וביטחון שהתקיימה ב 2.1.2024 בנושא נכסי חמאס, ציין עו"ד גל כהן, יועמ"ש המטה ללוחמה בטרור, כי המידע על מקבלי תגמולי הרש"פ קיים במערכת הביטחון וכי מדובר במידע מסודר על בסיס שמי שיאפשר את יישום החקיקה.
27. בעקבות גילוי זה, נעשו שוב פניות דרך רמ"ט שר הפנים לצה"ל ולשב"כ, אך אלו, שוב, לא נענו.
28. בישיבה האחרונה של הוועדה בתאריך 5.2.2024, ציינה נציגת השב"כ בדיון כי על פי דיני מאגרי מידע כל השותפים רשאים לעיין ולהשתמש במידע שהגיע מגוף ביטחוני. אלא שמוסר המידע הוא צה"ל אז נציגת השב"כ הפנתה את העניין לצה"ל וזאת היות שלדבריה העברת המידע לגורם "חיצוני" מחייבת אישור מפורש של הגוף שסיפק את המידע מלכתחילה.

29. אלא שחוק הגנת הפרטיות, תשמ"א-1981 קובע במפורש בפרק ד' את אופן העברת המידע בין רשויות המדינה. וכך נקבע בסעיף 23ג:

"23ג. מסירת המידע מותרת, על אף האמור בסעיף 23ב, אם לא נאסרה בחיקוק או בעקרונות של אתיקה מקצועית –

(1) בין גופים ציבוריים, אם נתקיים אחד מאלה:

(א) מסירת המידע היא במסגרת הסמכויות או התפקידים של מוסר המידע והיא דרושה למטרת ביצוע חיקוק או למטרה במסגרת הסמכויות או התפקידים של מוסר המידע או מקבלו;

(ב) מסירת המידע היא לגוף ציבורי הרשאי לדרוש אותו מידע על פי דין מכל מקור אחר;

(2) מגוף ציבורי למשרד ממשלתי או למוסד מדינה אחר, או בין משרדים או מוסדות כאמור, אם מסירת המידע דרושה למטרת ביצוע כל חיקוק או למטרה במסגרת הסמכויות או התפקידים של מוסר המידע או מקבלו;

אולם לא יימסר מידע כאמור שניתן בתנאי שלא יימסר לאחר".

30. קרי – סעיפים 23ג(1)-(2) קובעים במפורש כי ניתן להעביר מידע בין גופים ציבוריים ומשרדי ממשלה אם מסירת המידע היא בגדר התפקידים של מוסר המידע והמסירה היא למטרת ביצוע חיקוק או שמסירת המידע היא לגוף שרשאי לדרוש אותו על פי דין. וזאת בכפוף לכך שהמידע לא ניתן בתנאי שלא יימסר לאחר.

31. אם כן, הכלל הוא, על פי הוראת המחוקק, שניתן, ואף חובה להעביר מידע בין גופים ציבוריים ומשרדי ממשלה אלא אם כן הותנה במפורש אחרת על ידי מוסר המידע. אלא שבעניינינו הגורם שנדרש להעביר את המידע הוא הגורם ש"יתרם" את המידע למאגרים הביטחוניים מלכתחילה – זה"ל. לפיכך אין צורך להידרש לשאלת ההתניה על מסירה לאחר.

32. במילים פשוטות לא מבוקש שהשב"כ יעביר מידע שת"ל למאגר בתנאי שלא יימסר לאחר, מבוקש כי זה"ל בעצמו ימסור את המידע. ועל פי סעיפים 23ג(1)-(2) לחוק הגנת הפרטיות יש למסור את המידע לשם ביצוע חיקוק. והדברים פשוטים.

33. ביום 20.12.2023 המשנה ליועצת המשפטית לממשלה, עו"ד אביטל סומפולינסקי, הפיזה ליועצים המשפטיים למשרדי הממשלה מסמך עקרונית וכללים פרשניים בנידון דיין אשר עוטר בכותרת "העברת מידע בין גופים ציבוריים בנסיבות הקשורות לאירועי החירום הנוכחיים" (סימוכין: 803-99-2023-069995).⁵ שם נאמר בזו הלשון:

"בנסיבות החריגות בהן אנו מצויים, נראה כי בחלק ניכר מהמקרים, כאשר העברת מידע בין גופים ציבוריים נועדה להגשים אינטרסים של ביטחון המדינה, או על מנת לסייע לאוכלוסייה האזרחית, במישרין או בעקיפים, הכף נוטה אל עבר הגשמת האינטרס הציבורי להעברת המידע.

...בשים לב לנסיבות הייחודיות שבהן אנו מצויים, נכון להשתמש בכלים פרשניים מרחיבים, על מנת לאפשר העברות מידע כאמור".

34. הדברים מדברים בעד עצמם – וכי יש מקרה מובהק משלנו להעברת מידע שכרוכה במצב החירום הנוכחי? וכי יש מקרה מובהק משלנו להעברת מידע לשם הגשמת האינטרסים של ביטחון המדינה? וכי יש מקרה מובהק משלנו להעברת מידע לשים סיוע לאוכלוסייה האזרחית בהגנה מפני איום הטרור?

35. כלומר אם לא דיי בחקיקה המפורשת באה גם עמדתה הבהירה של עו"ד סומפולינסקי, המשנה ליועצת המשפטית לממשלה, ומבהירה את המובן מאליו. וביישום לענייננו - על צה"ל להעביר ללא כל דיחוי את המידע הרלוונטי לשולחנו של שר הפנים על מנת לאפשר את יישום החוק.

36. עוד יש לציין בקשר לסוגיית העברת המידע בין גופים ציבוריים כי:

א. יו"ר וועדת הכנסת חה"כ אופיר כץ פנה לשר הביטחון וביקש ממנו להנחות את צה"ל להעביר את המידע הנדרש לשר הפנים, בהתאם לחובה המעוגנת בחוק, ועל מנת להביא ל"ביצוע חיקוק" כלשון המחוקק.

ב. המידע נשוא מכתב זה ממש, כבר יצא מידי צה"ל לגוף אחר, למשרד הביטחון. מידע המפרט את מקבלי הכספים מהרש"פ בגין מעשה טרור הועבר לידי שר הביטחון, לשם יישומו של חוק קיזוז

053-7526811

davidp.office@gmail.com

הגיתית 100, יקיר | טורא 32א, י-ם

דוד פטר, עו"ד
David Peter, Adv

כספי טרור.⁶ וכן לשם הוצאת צווי חילוט ע"י שר הביטחון הנוכחי, יואב גלנט. וכי שר הפנים פחות משר הביטחון לעניין זה יישום חקיקה שהוא אמון עליה לשם המאבק בטרור? מה פשר המצב התמוה בו מידע יוצא מידי צה"ל לשם ביצוע חיקוק לשר פלוני אך לא לשר אלמוני? שלטון החוק חל על כולם כאחד.

ג. בנוסף נציין כי גם במקרים אחרים יצא מידע מסוג זה מידי צה"ל. כך לדוגמה בצווי החילוט שהוציא שר הביטחון (דאז) נפתלי בנט,⁷ וכן בהליכי התייצבות יועמ"ש בעניין הליכים שנגעו ליחס בין חוק הבטחת הכנסה, התשמ"א-1980 לתגמולי הרש"פ למחבלים.⁸

ד. החוק בענייננו מפורש והוא מגלה את רצון המחוקק להפעיל את המידע הרלוונטי שקיים בידי זרועות המנהל. זוהי חקיקה ראשית ספציפית אשר גוברת על כל הוראה במדרג נורמטיבי נמוך יותר ואף על כל הוראה כללית במדרג נורמטיבי מקביל.

ה. מבחינה מהותית אין לקבל את הרציונל שבהפעלת וטו מסוג זה על המידע בדבר אילו מחבלים מקבלים תגמולי רש"פ. אין במידע כדי לפגוע בביטחון המדינה (אלא להפך), אין בכך כדי לחשוף מידע מסווג או מקורות.

ו. אין לאפשר פרקטיקה של סיכול ביצוע חיקוק בדרך של הימנעות מהעברת מידע. אין כל שיקול רלוונטי במובן של דיני המשפט המנהלי שיכול לנמק הימנעות מהעברת מידע לצורך מאבק בטרור בשעת מלחמה קיומית.

37. על אף פניית יו"ר וועדת הכנסת חה"כ אופיר כץ לשר הביטחון ובקשתו להנחות את צה"ל להעביר את המידע הנדרש לשר הפנים, בהתאם לחובה המעוגנת בחוק – **המידע טרם עבר**.

38. כאן המקום להדגיש, החוק לא מותיר שיקול דעת לשר הפנים והוא קובע השלכות נורמטיביות למצב עובדתי נתון. בהינתן שמחבל קיבל תגמולי רש"פ אזי הוא יאבד את מעמדו בהתאם לתנאים הקבועים בחוק.

39. **הימנעות מערכת הביטחון מהעברת המידע הרלוונטי שנמצא בידיה מסכלת את הנחתת מהלומת החוק על ראשי המחבלים ופוגעת בביטחון ישראל, שהוא תכלית החוק הנדון.**

⁶ חוק להקפאת כספים ששילמה הרשות הפלסטינית בזיקה לטרור מהכספים המועברים אליה ממשלת ישראל, התשע"ח-2018.

⁷ <https://news.walla.co.il/item/3331325>

⁸ עב"ל 19-04-15745.

40. שלטון החוק, בניגוד לשימוש לרעה שנעשה בביטוי, משמעו הרכנת ראש קולקטיבית בפני הוראות הפרלמנט, היות שהוא הייצוג לריבונות האזרחית במדינה חופשית ודמוקרטית.
41. אין להשלים עם מצב בו מערכת הביטחון מוחרגת משלטון החוק, נמנעת מלבצע חיקוק ונמנעת מלתת דין וחשבון בעניין לחברי הכנסת שמפקחים על זרועות המנהל. ואם לא די באמור, הרי שכל זה מתרחש בסוגיה של מאבק בטרור ובזמן מלחמה.
42. אם מערכת הביטחון נמנעת מלהעביר את המידע משיקולי מדיניות הרי שמדובר ב"שיקולים זרים" בהתאם למשפט המנהלי ועל כן כלל אין היא מוסמכת לשקול אותם. שיקולים טובים וראויים ככל שיהיו, אם הם שיקולים שהגורם הרלוונטי לא הופקד עליהם הרי שמדובר ב"שיקולים זרים" שאסורים על פי המשפט המנהלי.⁹ המחוקק הכריע בשאלת המדיניות ואין מחסה, ואין בקעה להתגדר בה, מפני מרות שלטון החוק על כל הארץ, לרבות על מערכת הביטחון.
43. ח"כ עמית הלוי פעל בקדחתנות, יחד עם חברי כנסת רבים אחרים, ובכובעו כפרלמנטר מפקח דאג שיתקיימו דיוני ועדות שוב ושוב, ושוב ושוב. כן דאג שיבוצעו פניות חוזרות ונשנות לשר הפנים, לשר הביטחון, מטעם רמ"ט שר הפנים לשר הביטחון ועוד ועוד.
44. לאחר שכלו כל הקצין ח"כ עמית הלוי אף שלח ביום 2.6.2024 מכתב לשר הביטחון שעוטר בכותרת "דרישה ליישום חוק שלילת אזרחות וגירוש מחבלים" שבמסגרתו דרש כי גורמי הביטחון, ובראשם צה"ל, יעבירו ללא דיחוי את כל המידע הנדרש להפעלת החוק. עוד ציין במכתבו כי אם המידע לא יועבר בתוך 30 יום יאלץ לפנות לערכאות בבקשה לסעד שיפוטי.
45. למותר לציין, כי חוק זה מהווה נדבך מרכזי במאבק בטרור, בביטוי לאומי של יחסה של מדינת ישראל למחבלים שמקבלים שכר על רצח אזרחי וכן להרחיק מחבלים מאזרחי ישראל ובמקביל להרתיע מחבלים פוטנציאליים אחרים.
46. אי יישומו של החוק פוגע באופן ממשי בביטחון אזרחי מדינת ישראל ובשלטון החוק. מחובתה של הרשות המבצעת וזרועות המנהל, ובדגש על משרד הביטחון, לנקוט בכל הצעדים הנדרשים על מנת לאפשר את מימוש החוק שנועד להגן על ביטחון המדינה ואזרחיה.

⁹ ראו לעניין זה בג"ץ 953/87 א. פרוז נ' שלמה להט, ראש עיריית תל-אביב-יפו, מב(2) 309 (1988); בג"ץ 324/71 הוועד המקומי סביון נ' הוועדה לשמירה על קרקע חקלאית, כז(1) 085 (1972); בג"ץ 244/00 עמותת שיח חדש, למען השיח הדמוקרטי נ' שר התשתיות הלאומיות, נו(6) 25 (2002); דפנה ברק-ארז, המשפט המנהלי, 635-672, כרך ב' (2010).

47. לאור האמור לעיל, ככל שבתוך 14 יום לא יעבור המידע הרלוונטי, הן בעניין מורשעי הטרור הן בעניין זהות מקבלי תגמולי הרש"פ, לשולחנו של שר הפנים - תוגש בעניין עתירה לבג"ץ.
48. חלפו כשני עשורים (!) בניסיון המתמשך של הכנסת והממשלה לבצע שלילת מעמד ממחבלים. בדרך היו משוכות רבות בדמות פסיקות ביהמ"ש העליון והמחוזי, חוות דעת של היועץ המשפטי לממשלה, חוות דעת של משרד המשפטים בוועדות הכנסת, "אמות מידה" שפורסמו על ידי היועץ המשפטי לממשלה ועוד ועוד.
49. אל מול משוכות אלו המחוקק שוב ושוב התכנס והעביר תיקוני חקיקה ברוב חסר תקדים מקיר לקיר. כעת כל שנותר ליישום החוק הוא המידע שגורמי הביטחון מסרבים להעביר לשר הפנים בדבר זהות מקבלי תגמולי הרש"פ.
50. עסקינן בדיני נפשות. זכויותיהם הפוליטיות של האזרחים שולחי המחוקקים נרמסות, המלחמה בעיצומה והטרור משתולל. מדובר בסוגיה שנוגעת לליבת הביטחון הלאומי של מדינת ישראל - מאבק בטרור בשעת מלחמה קיומית.
51. האבסורד זועק. וגם דמי אחינו ואחיותינו זועקים מן האדמה.
52. אין לאפשר פרימה של הסדר הדמוקרטי בדמות אי ביצוע החוק על רקע גרירת רגליים או חלילה סרבנות שקטה מצד גורמי הביטחון.
53. את הוראות המחוקק יש לקיים.
54. לא תהיה התראה נוספת.

בכבוד רב,

דוד פטר, עו"ד

ב"כ חה"כ עמית הלוי